

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van villa Van den Akker in Neerpelt (Sint-Huibrechts-Lille)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 13 september 2013 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen villa Van den Akker te NEERPELT (Sint-Huibrechts-Lille);

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 24 april 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de sociaal-culturele waarde als monument:

Villa Van den Akker, gelegen in
Neerpelt (Sint-Huibrechts-Lille), Kanaalstraat 24
bekend ten kadaster:
Neerpelt, 3de afdeling, sectie A, perceelnummer 350E
zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

historische, in casu architectuurhistorische waarde:

De villa Van den Akker werd in 1919 opgetrokken door houthandelaar Piet Van den Akker, die gehuwd was met Jeanette Klok, afstammeling uit een vooraanstaande Lilsse teutenfamilie. De villa, een realisatie van de Antwerpse architect Gustaaf De Coster-Fierens met interieurdecoratie door Pierre-Jacques Gilis, is met haar fraai uitgewerkte eclectische vormgeving en somptueus gedecoreerde interieur een gesofisticeerde en zeldzame uiting van eerder stedelijke bouwkunst in eertijds overwegend landelijke regio.

De rijkelijke zandstenen versiering van deze grootschalige, vrijstaande bakstenen villa, de dubbelhuisopstand, het middenrisaliet met puntgevelvormige bekroning, de erker met bekronend balkon, de decoraties in dambordpatroon en de monumentale dakpartij met belvédère verlenen het goed bewaarde pand een majestueuze uitstraling.

Drie representatieve vertrekken op de benedenverdieping werden in het bijzonder rijk vormgegeven en onderstrepen mee het monumentale karakter van het pand: een (rook)salon aan straatzijde met neorococo stucplafond en dito schouw, een aansluitende eetkamer in het midden met centraal stucwerk met neorenaissance-motieven, houtimitatieschildering en stillevens op het plafond, refererend aan de functie van de ruimte, en aan tuinzijde een winterkamer met muurschilderingen (landschappen met onder meer fazanten en bloemen) en beschilderd neorococo stucplafond met wolkenlucht en vogels in de vlucht. Ook de centrale gang behoudt grotendeels de originele aankleding met een onderaan van imitatievoegen voorziene hoge lambrisering, ritmerende bepleisterde en beschilderde pilasters waarvan het kapiteel met ramskoppen is versierd, neoclassicistische omlijstingen van deuren en behouden stucplafond.

De Coster-Fierens en Gilis, beiden uit Antwerpen, brachten met dit pand de kosmopolitische luxe en verfijnde vormgeving uit de metropool naar het landelijke noorden van Limburg, waardoor de villa of 'meesterwoning' een uitzonderlijke plaats inneemt binnen het architecturale patrimonium van de streek, van een niveau dat in de omgeving zelden wordt bereikt.

Sociaal-culturele waarde:

De ruime, vrijstaande villa, zeer luxueus uitgewerkt en van bij de bouw voorzien van alle toen moderne comfort, getuigt van het succes van haar bouwheer, Piet Van den Akker, eigenaar van een houtzagerij die voor de Eerste Wereldoorlog tussen de 90 en de 100 mensen te werk stelde in Sint-Huibrechts-Lille.

De woning was van ver zichtbaar in het dorp en stond bekend als 'het kasteeltje'. Het contrast ervan met de omgevende landelijke bebouwing is vergelijkbaar met de

burgerwoningen die de teuten in de 19de eeuw lieten optrekken en die lange tijd het uitzicht van de regio bepaalden.

De ondernemersgeest van de bouwheer, die voor houtexploitatie naar Frankrijk en zelfs naar Tsjecho - Slovakije ging, is daarenboven zeker verwant aan de 'spirit' die ook de teuten in Noordelijk Limburg moet gekenmerkt hebben.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

10-07-2014

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS